

Kyrkbacken

Tema
Kyrkogården

Kyrkoherden har ordet

”Här går jag någon gång varje år och tänker på alla som är begravda här”, sa en man till mig på Enåkers kyrkogård en dag. ”Det är många namn på gravstenarna som jag känner igen och som jag liksom träffar på nytt, när jag kommer hit.” Kyrkogården representerar en stor del av församlingens och bygdens historia.

Alltsedan kristendomen kom till Sverige för tusen år sedan har platsen närmast kyrkan varit begravningsplats, som vårdats av församlingen. I Västerlövsta, Huddunge och Enåker är det så allttjämt. Är det en rimlig uppgift för kyrkan?

Församlingens huvuduppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Det är att föra budskapet om Jesus vidare och bygga en kristen gemenskap. Men Svenska kyrkan har av tradition också samhällseliga uppgifter. Dit hör ansvaret för kyrkogårdar och begravingar, som vi berättar om i det här numret av Kyrkbacken. Det är egentligen en uppgift för hela samhället, men när kyrkan skildes från staten år 2000 gav staten Svenska

kyrkan i uppdrag att även i fortsättningen sköta begravningsverksamheten.

Kyrkogårdarna är till för alla invånare i församlingen, inte bara för kyrkans medlemmar utan även för icke kristna invånare. Skötseln av kyrkogårdar och gravböcker utgör en rätt stor del av församlingarnas arbete. Flera tjänster och delar av vaktmästartjänsterna rör kyrkogårdarna liksom 22 % av församlingarnas ekonomi. För kyrkogårdarnas ekonomi svarar alla invånare med en begravningsavgift som i vårt pastorat för närvarande är 31 öre per skattekrona.

Med den ambitionsnivå som finns för begravningsplatser i Sverige, är kyrkogårdarna vackra parker som kan vara sköna

att besöka. De är platser där tiden står stilla och det är lätt att känna samhörighet med dem som levat före oss. Ur kristen synpunkt kan kyrkogårdarna påminna om livets gåva, dess möjligheter och allvar. De för tankarna till döden och uppståndelsen och därmed till målet för våra liv.

Korsen på gravarna påminner om Kristus och den livets och kärlekens kraft som han fick visa i sitt liv, i sin död och uppståndelse. Det är kristen tro, att hans liv och hans kärlek en gång ska segra över död och allt ont. Det är en viktig uppgift för församlingen att få påminna om det även i vården av kyrkogårdarna som de dödas vilorum.

Tomas Anderman, vik. kyrkoherde

Bönens år

Bönen – hjärtats samtal med Gud – är en av de viktigaste delarna av det kristna livet. Den är ett livsmönster, som kyrkan ständigt vill förmedla till nya generationer. Under 2010 lyfter Svenska kyrkan på ett särskilt sätt fram bönen som livsnerven i den kristna gemenskapen och i den enskilda människans liv.

På Svenska kyrkans hemsida finns sedan drygt ett år en s.k. bönesajt. Via datorn erbjuds man att dela med sig av sina böner med andra och ta del av vad andra ber om. Som ett nätverk runt jorden, ett böneuniversum, cirkulerar människors nedskrivna böner via tekniken. Nu finns där närmare 33 000 böner att ta del av och nya kommer ständigt till.

I boken BÖNEN HOPPETS SPRÅK skriver Lars-Åke Lundberg att ”Genom bönen spänns ett skyddsnet runt jorden, öst till väst, norr till syd, som ett nät av longituder och meridianer.” Detta skrev han långt inn-

an datorn var tillgänglig för gemene man.

Bönesajten är beroende av tekniken. Bön är inte beroende av tekniken. Människor har i alla tider bett. Bönen är ett allmänmäskligt behov och beteende. Gamla testamentet ger många exempel på bön och i Psaltaren har vi en rik skatt att hämta inspiration ifrån. Jesus, bl.a. på begäran av lärjungarna, gav nya perspektiv på bön och breven i Nya Testamentet ger många exempel på bönens väsen, möjligheter och nödvändighet.

Bönen har inga gränser, bestämda former, utvalda platser eller något speciellt språk. Alla kan be, när som helst, var som helst och om vad som helst. Bön gör något för mig men framförallt något med mig. I hjärtats samtal med Gud förflyttas tyngdpunkten i min bön alltmer från det egna jaget och till Gud. Bönen blir då att låta sig älskas, bli påverkad av Guds kärlek och på så sätt vara med att förändra världen.

Gå gärna in på bönesajten [www.svenska-](http://www.svenska-kyrkan.se/be)

kyrkan.se/be Där kan du läsa om bön, ta del av böner som skrivits och skicka in dina egna böner för att berika andra.

Min förhoppning är att vi ska inspireras till att låta bönen bli en allt viktigare del av våra liv, för vår egen, andras och hela världens skull.

Margareta Temnéus

Församlingsblad för Västerlövsta, Huddunge och Enåkers församlingar

Distribution: Posten

Redaktionsråd:

Elin Johansson
Tomas Anderman
Eva Wikström
Kalle Andersson
Lars-Erik Larsson

Annonser/texter/reportage:

bokas på tfn 0224-341 90
elin.johansson@svenskakyrkan.se

Utgiven av: Västerlövsta pastorat,
Box 18, 744 21 Heby, Tfn 0224-341 90
Ansvarig utgivare: Kyrkoherden

Layout, original och tryckning:

Hällvigs, Morgongåva
Omslagsfoto: PMB Media & Design, Kyrko-CD nr.1.

Små **gröna** skyltar på graven

Gravplatsnummer:
Släktingar eller närstående till gravsatta!
Var vänliga kontakta pastorsexp.
för upplysningar!
Tel:
Tag etiketten. Låt hållaren stå.

Vi söker gravrättsinnehavare

Många av våra gravar på Västerlövsta, Enåker och Huddunge kyrkogårdar saknar aktuell gravrättsinnehavare. Detta gäller speciellt gamla gravar, där någon gravsättning inte skett på länge, och gravrättsinnehavaren sedan länge är avliden. Vi har nu börjat sätta upp små gröna skyltar vid dessa gravar, med anmodan att kontakta pastorsexpeditionen.

Vaktmästaren Lars-Göran Sjöling (t.v) sköter gravskötselplaneringen på nästan 300 gravar på Västerlövsta kyrkogård, här får han hjälp av sommarvikarien David Larsson (mitten) och praktikanten Salman Al-Mayyahi (t.h).

Vi är tacksamma om du, även om du inte har anknytning till graven, ändå kanske kan tipsa oss om kontaktperson, eller själv ta kontakt med denna.

Har inte någon hört av sig när denna skylt har stått i två år, får graven anses återlämnad till församlingen. Man ska innan detta sker, även ha annonserat i församlingsblad samt satt upp anslag på kyrkogårdens anslagstavlor.

Vad innebär det att vara gravrättsinnehavare?

Med gravrättsinnehavare menas den som ansvarar för en viss gravplats där anhöriga eller någon med nära anknytning är gravsatt. Som gravrättsinnehavare har man rätt att

- bestämma vilka som får gravsättas i gravplatsen
- bestämma om gravplatsens utsmyckning och ordnande i övrigt
- överlåta gravrätten till annan person eller återlämna den till församlingen.

Som gravrättsinnehavare åtar du dig att hålla gravplatsen i ordnat och värdigt skick. Om någon speciell upplåtelseid inte har

bestämts så varar den automatiskt i 25 år. Minsta upplåtelseid är 15 år. Gravrätten kan sedan förlängas.

Blommor och plantering är en annan sak

Att ha tecknat gravskötsel på graven är inte samma sak som att vara gravrättsinnehavare. En person kan stå för gravrätten och en annan för gravskötseln.

Det ansvar som en gravrättsinnehavare har att hålla graven i "ordnat och värdigt skick" innebär inte att du måste ha blommor på graven. Om du inte vill köpa gravskötsel eller plantera själv så klipper ändå vaktmästaren gräset vid graven. Gravsten är inget måste, men vill du ordna en gravsten till gravrätten så måste den godkännas av kyrkogårdsansvarig. Att stenen står stadigt ansvarar gravrättsinnehavaren också för, kontakta vaktmästaren för hjälp med detta.

Vi erbjuder gravskötsel på våra gravar. På våren planteras penséer och på sommaren planteras blandade sommarblommor. Det går också att få en krans till allhelgonahelgen.

Prislista för gravskötsel 2010

Kontakta pastorsexpeditionen om du vill teckna gravskötsel.

Plantering 1 plantering / 2 planteringar

Liten plantering, 3-5 plantor 617 kr / 710 kr

Stor plantering, 6-8 plantor 727 kr / 856 kr

Krans 90 kr

Riktning av gravsten vartannat år ingår i priset.

Många Hebybor engageras i vägkyrkan

Drygt 600 personer från både när och fjärran besökte vägkyrkan under sommaren, förutom från Heby märktes gäster från hela Sverige och övriga världen, t.ex. Norge, Spanien, Frankrike och Holland. Ungefär 30 hebybor ledde de dagliga andakterna, bön, dikter, sång och musik. Viktigt och värdefullt!

Kaffe serverades av ett femtiotal frivilligt engagerade från orten. I vapenhuset

möttes besökarna av böcker och rättvisemärkta varor till försäljning.

Under vägkyrkans öppethållande skänktes 4 200 kr till vårt projekt brunnsborrningen, tusen tack!

Öppna mig för din kärlek.

Världen behöver mig.

Världen behöver din kärlek

strömmande genom mig.

PSALM 96

Ansvariga för vägkyrkan
Från vänster Lola Larsson, Gunilla von Knorring-Johansson, Birgit Johansson

Soppluncher hösten 2010

16 september 14 oktober 11 november
30 september 28 oktober 25 november

Soppa, smörgås med pålägg,
kaffe och kaka

30 kr

Måndagspyssel

Måndagar kl. 12.00

Vuxenverksamhet med pyssel och fika

Syföreningen startar

Västerlövsta, 14 september 14.00

Huddunge, 21 september 13.00

Enåker, 21 september 18.00

Vattnets kretslopp

Församlingsafton torsdagen den 23 september kl. 18.30 i Västerlövsta församlingshem. Vi ägnar kvällen åt det ämne vi kallar "vattnet". Vår nämndordförande Gösta Persson berättar om vattnets märkliga och unika egenskaper, om vattnets kretslopp och om dess förekomst och utnyttjande. Välkomna!

Seniorernas dag

Västerlövsta kyrka 26 september 11.00

Kyrkokören. Präst: Tomas Anderman.

Lennart Ericssons far Eric Ericsson (bilden) var en välkänd Hebyprofil. Han arbetade som föreståndare vid Arosbygden i Heby under nästan hela sitt yrkesliv och han var en flitig fotograf. Lennarts mamma Ragnhild var verksam inom bl.a. Heby kyrkliga syförening.

Lennart kommer under dagen att visa ett urval bilder som hans pappa fotograferade mellan 1965 - 1990. Miljöbilder från Heby som nu är försvunna och bilder från kyrkliga aktiviteter kommer att visas i församlingshemmet. Många kommer förhoppningsvis att känna igen personer från den tiden.

Huddunge kyrka 10 oktober 11.00

Skörde gudstjänst. Försäljning av skördealster. Centerkvinnorna bjuder soppa. Kyrkokören. Präst: Tomas Anderman.

Enåker kyrka 10 oktober 16.00

Skörde gudstjänst. Försäljning av skördealster. CKF-kören. Präst: Tomas Anderman.

VÄLKOMMEN TILL "ENDAST FÖR HERRAR"

tisdagar kl 18.30

i Västerlövsta församlingshem (ingång från Skolgatan)

Alla män är välkomna oavsett språk, nationalitet, kultur och ålder för gemenskap och fika och vad gruppen tillsammans kommer överens om att göra.

Ingen anmälan.

Ansvariga: Kent Hansson mobil nr. 070-735 56 96
och Hasse Karlsson.

Bibelutdelning till våra femåringar!

I samband med Familjegudstjänsterna
den 3 oktober i Huddunge (11.00)
och i Enåker (16.00)
den 10 oktober i Västerlövsta (11.00)

Terminsstart HT 2010 Västerlövsta pastorat/www.svenskakyrkan.se/vasterlovsta

Plats för följande gruppverksamheter är respektive församlingshem

Våra barngrupper

Välkomna!

Pyssel, lek, sång och fika

Västerlövsta församling

Tisdags- och torsdagsöppet 9.30-12.30

Varje tisd. och torsd. för föräldrar och barn (0-4 år).

Torsdagsklubben 15.00-16.30

Torsdagar (f.d. "onsdagsklubben"), för barn 9-12år.

Enåkers församling

"Kyrkis" Onsdagar 13.00-15.00 för barn 3-6 år.

Kyrkans Unga Onsdagar 18.00 för barn 7-13 år.

Huddunge församling

Juniorer Fredagar 11.30-13.30 för barn 7-12 år.

Sjung i kör!

Västerlövsta församling

Sångfåglarna (7-10 år)

tisd. kl. 17.00-18.30

Kyrkokören tisd. 19.00-21.00

Laudate (fr. 11 år) onsd. kl. 18.00-19.00

Enåkers församling

Barnkör månd. kl. 15.00 -15.45

Kyrkokören (Atinakören) onsd. 19.00-21.00

Huddunge församling

Barnkör tisd. 31/8 kl. 15.15-16.00

Kyrkokör tisd. 31/8 kl. 19.00-21.00

Klipp ut och spara!

Svenska kyrkan

DÖPTA

Västerlövsta församling

Kevin Karlsson, Tiago Dasri,
Noelle Repo, Nils Olsson

Huddunge församling

Tyra Röjerås

Enåkers församling

Agnes Karlsson

VIGDA

Västerlövsta församling

Sara Call o. Johan Johansson
Hanna Andersson o. Christian Eriksson
Ingela Galindo o. Fredrik Boström.
Anna Hedén o. Martin Lindbom.

AVLIDNA

Västerlövsta församling

Jorma Pynnönen, Göte Fredriksson,
Elsa Olsson, Barbro Skoglund,
Märta Rung, Birgitta Löf,
Karl Gustav Stenvi, Erik Persson,
Ove Lindsten.

Huddunge församling

Karl Johan Olsson

Enåkers församling

Yngve Larsson

Församlingsafton om Dan Andersson

I Enåkers församlingshem den 7 november 18.00

Ingvar Sundin sjunger och berättar om Dan Andersson.
Välkomna!

Irländsk mässa – favorit i repris

Den 14 november i Huddunge kyrka kl. 18.00

Välkomna!

Församlingsafton – Grannland Estland

Onsdag 17 nov. kl. 18.30

Grannland Estland. Studiecirkeln berättar från höstens resa. Bilder, musik och supé.

Terminsstart för

Huddunge Kyrkokör!

Välkommen att sjunga med i vår kör!

Man eller kvinna, ung eller gammal, van eller nybörjare,
pigg eller trött.

Vi träffas tisdagar 19.00–21.00 och sjunger en blandad repertoar och fikar en stund tillsammans och går sedan hem piggare än när vi kom dit.

Har du frågor är det bara att kontakta körledare Stina Röjerås:
stina.rojeras@svenskakyrkan.se.

Församlingsafton – Barndomsminnen från Heby

Onsdag 20 okt. kl. 18.30

Barndomens minnen från Heby och människorna runt omkring. Ulla-Karin v. Löwenskiöld-Anseander (Muntlin) berättar och visar bilder från gamla Heby.

Syföreningsauktion i Enåker

Fredagen den 26/11 klockan 19.00.

Åror, servering. Enåkers kyrkliga syförening hälsar hjärtligt välkomna! Gamla och nya medlemmar hälsas välkomna till syföreningen, kontaktperson Karin Löfling telefon 0224-91070.

Gemenskapsdag på Breidagård!

Breidagård är en stiftsgård som ägs och drivs av Svenska kyrkan i Uppsala stift. Den är belägen vid sjön Trehörningen i Funbo utanför Uppsala omgiven av vacker natur med trevliga promenadstråk. Gården är en fantastisk miljö för rekreation, reflektion och fördjupning.

Vi är välkomna dit fredagen den 12 november samt tisdagen den 30 november (välj endera dagen). Max 30 deltagare per gång. Tema: Frälsarkransen
Vi umgås, äter, fikar och lär oss om Frälsarkransen, ett armband bestående av 18 pärlor skapat av biskop em. Martin Lönnebo. Vi samtalar om vad pärlorna betyder, när man kan använda respektive pärla osv.

Buss avgår från Enåkers kyrka kl. 8.00, Huddunge kyrka 8.15 samt Västerlövsta församlingshem 8.30 och anländer Breidagård kl. 10.

Kostnad: 100 kr/pers. som inkluderar bussresa, lunch och två fikan.

Armbandet Frälsarkransen finns att köpa på past. exp. Kyrkogatan 3 i Heby för den som inte redan har detta eller på bussen. Pris: 55 kr.

Medverkande: Leif Cederlöf, föreståndare på Breidagård, samt Camilla Flodberg, diakon Uppsala stift.

Anmälan till Past. exp tel. 0224-34190 eller Margareta Temnéus tel. 0224-34391 senast den 5 november. Läs mer om Breidagård på www.svenskakyrkan.se/upp-salastift klicka sedan på Stiftsgårdar och vidare på Breidagård.

Alla varmt välkomna!

Projekt brunnsborrning

Internationellt arbete

Rent vatten är en mänsklig rättighet. Vi har antagit utmaningen att samla in 21.000 kr - kostnaden för att borra en brunn i t.ex. Liberia. Vi är nu uppe i 18 170 kr och hoppas nå målet före första advent. Lämna ditt bidrag på **Bg: 919-6619. Tack!**

Vatten - Livets vatten

Pastoratets internationella grupp beslöt i mars i år att genom insamling till Svenska kyrkans internationella arbete bidra till ett vattenprojekt. Projektet går ut på att genom brunnsborrning i en del av världen, där vatten är en bristvara, ge människorna där tillgång till rent, friskt vatten.

21 000 kr räcker till brunnsborrning, pump och övriga kostnader. Summan inkluderar även utbildning för att klara av framtida eventuella reparationer. Byborna själva kommer att ordna med mat o.a. förnödenheter till brunnsarbetarna.

Insamlingen startade i mars i år med en konsert. Ytterligare bidrag har kommit från Vägkyrkan, församlingskollekt, körkonsert 28 juni och café i samband med våryra och karneval.

I skrivande stund är summan uppe i 18 170 kr. Målet är alltså snart nått och knappt 3000 kr återstår för att våra medmänniskor i en by någonstans i världen ska få tillgång till en brunn med livgivande rent, friskt vatten.

Ett stort och varmt tack till alla, som bidragit till insamlingen!

*Västerlövsta pastorats internationella grupp
genom Monica Psilander*

Gör utrymme för Gud!

Guds kärlek kan inte strömma in i oss om vi är fyllda av egna ambitioner, önskningar, onödiga bekymmer och kritiska omdömen. Vi behöver städa bort en hel del inom oss, göra lite utrymme för Gud. Han kräver inte att allt skall vara i ordning. Om det bara finns tillräckligt med plats för att han skall kunna komma in, så är han nöjd.

Om du satt igång att röja upp inom dig, kommer du att märka att varje gång du kastat ut något för Guds skull, blir du fylld av hans kärlek i stället. Och då vill du inte sluta förrän hela huset är rent.

Gud låter sig inte så lätt finnas om det är rörigt och bullrigt i dig. Han är en vän av stillhet och ordning och hans eget liv är en ocean av kärleksfull tystnad. Det är i tystnad och stillhet du får del av hans liv.

Det är inte endast genom att tala med andra som du stör tystnaden utan ännu mer genom att tala med dig själv, genom att visa uppmärksamhet mot alla tankar och bilder som flyter omkring i ditt huvud.

Du kan till och med förstöra tystnaden genom att alltför mycket prata med Gud. Om du ständigt vill upplysa honom om dina önskningar och vad du tycker att han bör göra, får han inte tillfälle att stilla viska till dig att du är dyrbar för honom, att han älskar dig av evighet.

Bön är en dialog med Gud. Han som är den främste samtalspartnern talar till dig på tystnadens språk. Din del av samtalet består främst i att lyssna till hans tystnad. Och lyssna till tystnaden kan du bara om du själv är stilla och tyst.

Ur Idag är Guds dag av Wilfrid Stinissen (Libris förlag)

Olika typer av gravplatser på kyrkogården

Det finns olika sätt att ordna gravplats. På våra kyrkogårdar finns kistgravar, urngravar och minneslund. På en del andra kyrkogårdar finns även askgravplats och askgravlund.

Kistgrav var före 1900 det enda gravsättet i Sverige. Den döda kroppen läggs i en kista som grävs ner i jorden. Antingen begravdes de döda i tur och ordning efter dödsdatum, vilket kallades grav i "varvet", eller köpte familjen en familjegrav med plats för flera kistor inom samma familj. Numera ska alla gravar ägas av ett dödsbo.

Urngrav är en grav enbart för urnor efter kremering. Det rymmer flera urnor i en grav på en gång en meter. Urnan kan även sättas ner i en kistgrav. Graven kan markeras med gravsten och planteringsyta, men det är inget krav att göra det.

Minneslund är en gemensam anonym gravplats, där askan grävs ner utan att ligga i en urna. Anhöriga får inte vara med och se exakt var askan ligger, utan minneslundan blir en gemensam gravplats för alla som gravsatts där. För blommor och ljus finns en gemensam minnesplats. Namnen på dem som gravsatts i min-

neslundan skrivs in i församlingens gravbok men anges inte ut på själva minneslundan.

Askgravplats och askgravlund är gravskick som har vuxit fram på senare tid men ännu inte införts på någon av kyrkogårdarna i Västerlövsta pastorat. På en askgravplats grävs askan ner på en bestämd plats lika som en urngrav, men det finns ingen gravsten och planteringsyta utan alla gravarna har samma utseende med en enkel namnplatta. Det ska finnas gravägare som får betala en avgift för ingravering och skötsel av graven under 25 år. Askgravlund är som en minneslund men utan anonymitet. Anhöriga kan vara med när askan grävs ner eller sprids, och där finns en plats för namnbrickor över dem som gravsatts, men själva graven är inte markerad.

Tomas Anderman

Tankar om liv och död

Detta nummer av kyrkbacken handlar om kyrkogårdar och vad som därtill hör. Utifrån detta har nedanstående tankar infunnit sig hos mig.

”Det måste finnas en mening med att födas annars skulle det inte finnas någon mening med att dö”, sa min syster häromdagen när vi hade ett samtal om meningen med allt. Detta påpekande fick mig att tänka på några ord som står på väggen i Västerlövstas bårhus kapell. Där står, ingen död utan liv och inget liv utan död. Allt hänger med andra ord samman och tillvaron är inte meningslös utan har ett oerhört värde eftersom den hör livet till. Ibland får jag frågan vad kyrkan tror på vad det gäller livet efter döden. Egentligen går kanske frågan inte att besvara så där enkelt och lätt. Det beror naturligtvis på hur man definierar ordet kyrka. Menar vi alla som är tillhöriga vår svenska kyrka så skulle svaret bli mer än ett. Avser vi vad prästerskapet inom svenska kyrkan tror så är det inte min uppgift att göra mig till tolk för dessa och hur skulle jag kunna veta? Men det som är vår Svenska kyrka har en alldeles fantastisk tro på livet efter detta, eftersom vi tror på att Guds Son, Jesus Kristus, har uppstått från de döda och är den levande Herren, segraren över liv och död. Man skulle kunna säga att tron på Jesus Kristus uppståndelse är grundfundamentet i den kristna tron. Därigenom har också vi ett hopp om och en tro på att livet fortsätter efter döden. Vi människor hör därmed evigheten och Guds rike till. Meningen med livet och meningen med att födas är då att utan födelse hade vi inte tillgång till det eviga livet. Naturligtvis är jag mycket väl medveten om att detta svar kanske inte hjälper den som finner allt meningslöst eller har förlorat en kär anförvant. I det fallet räcker inte orden till. Då kan man många gånger bara erbjuda sin närvaro och en hand att hålla i. Allas liv är värdefullt och meningsfyllt eftersom varje varelse på jorden är tillkommen, önskad och älskad av Gud. Det finns inte någon enda som inte har en uppgift att fylla i Guds värld. Det allra minsta kryp är skapad för ett speciellt syfte.

Jag som präst får ofta frågan om det inte är svårt att ha begravningar? Jag brukar då svara att det inte är min sorg men att jag som präst har till uppgift att finnas till för människorna i deras sorg och försöka att vara dem till hjälp. Men visst händer det att man blir personligt engagerad. Det är ju när man begraver någon som man känner och tycker om eller när barn och unga människor dör. Vid sådana tillfällen blir inte en begravning det lättaste att handskas med. Men mitt i allt får man aldrig glömma bort att man är till för de anhöriga. Begravningsakten är en högtid och benämns som gudstjänst. Den är med andra ord en tjänst inför Gud och den närvarande församlingen. Den är också den sista tjänsten man gör den som avlidit. Det är viktigt att denna gudstjänst blir så vacker och högtidlig som möjligt eftersom den är det sista minnet man har av den avlidne. På något sätt blir också begravningsgudstjänsten en hjälp för de anhöriga, något

att kunna gå vidare efter.

Jag har också märkt att minneslunden har fått en större betydelse idag. Själv tror jag inte att detta enbart har med bekvämlighet att göra, utan minneslunden har en annan och djupare betydelse. Minneslunden är en neutral plats dit vem som helst kan gå och sätta sig en stund. Har man inte sina anhörigas gravar på orten så blir minneslunden den plats där man kan sätta en blomma eller tända ett ljus och skicka en tanke till dem man älskade. Att ha sin anhörige i minneslunden känns kanske inte heller så definitivt. I tanken finns han eller hon alldeles nära tätt intill, nästan gripbar. På något sätt känns den anhörige fortfarande levande och närvarande. Minneslunden blir därmed en plats där många olika tankar kan samlas. Därför är det av största vikt att minneslunden blir lika väl omhändertagen som den övriga kyrkogården. Kyrkogården med dess gravar är också en historisk plats. Här kan man, inte minst med tanke på gravstenarna se hur människor har betraktat verkligheten. Kyrkogården är också en plats full av traditioner och här kan man följa släktledens gång och känna sin egen delaktighet i släktkedjan. Man är en del av en större helhet helt enkelt. Själv känner jag trygghet och samhörighet när jag besöker mina anhörigas gravar och de känns för mig förunderligt närvarande. Kyrkogården blir då en plats för tacksamhet och lovsång och inte enbart en plats att sörja på.

Döden är en del av livet och livet en del av döden. Till sist vill jag poängtera uppståndelsens underbara möjlighet och kraft. Vi lever här en kort tid och mättas av livets allehanda bekymmer men även glädjeämnen. Vi får till sist ett annat liv ännu mer fantastiskt än detta i Guds värld omfamnade av hans kärlek. Med orden ur psalm 301 önskar jag er en underbar fortsättning på livet.

Det finns inga ord för glädjen som Andens gemenskap ger. En försmak den är av himlen, där aldrig vi skiljas mer. Som bröder och systrar i Herren vi möts för en liten tid. Vi räcker varandra handen och önskar varandra frid.

Och när vi den sista striden/till seger har kämpat ut, då möter vi våra kära/bland änglar hos Gud till slut. Då talas ej mer om att skiljas, då är vi för alltid ett, och evigt vi bor hos Herren/i hemmet han oss berett.

Lena

Konfirmand 2010

Varför finns jag?

Vad är rätt och fel och meningen med livet? Hur är det att vara tonåring i Heby? Finns verkligen Gud? Hur kommer det att bli i framtiden, när alla bara pratar om kriser?

Det finns många viktiga frågor att fundera på...

Prova på konfirmation!

För dig som går i årskurs 8

Hur funkar det?

Som konfirmand ingår du i en grupp med andra ungdomar i samma ålder, med tid att diskutera frågor som ni tycker är viktiga. I konfirmationsgruppen får du lära dig mer om kristen tro, vad som står i Bibeln och vad det egentligen betyder.

Får alla konfirmera sig?

Du behöver inte vara döpt för att vara med i en konfirmandgrupp. Du kan bara vara med ett år och sedan bestämma dig sista dagarna om du vill konfirmera dig. Om du då vill konfirmeras och inte är döpt, måste du döpas före själva konfirmationsgudstjänsten.

Konfirmandledare är Tomas Lindberg och Kristina Andersson. Präst är Tomas Anderman.

Citat från några av förra årets konfirmander

- Det är kul även fast man inte är så intresserad!
- Det var spännande och roligt!
- En tid att umgås med andra, lära sig nya saker!
- Gör det! Även om man inte tror nu. Man kan ändra sig senare.

Inskrivning den 12 september

Västerlövsta församlingshem, klockan 18.00

Då träffas alla blivande konfirmander och deras föräldrar för information om konfirmandåret. Samlingen tar en timme.

Årets olika grupper

Onsdagskonfirmander

Läser varannan onsdag klockan 15-17

Plats: Västerlövsta församlingshem

Läger: dagläger lördagen den 2 oktober kl. 9:30-17:30

Helgläger 6-8 maj 2011

Konfirmation senare i maj

Ingen avgift

Torsdagskonfirmander

Läser varannan torsdag klockan 17:00-19:00

Plats: Västerlövsta församlingshem

Läger: dagläger söndagen den 3 oktober kl 9:30-17:30

Helgläger 6-8 maj 2011

Konfirmation senare i maj

Ingen avgift

Ridkonfirmander

Kl. 15-17 en tisdag i månaden under våren

Startar med dagläger lördagen den 25/9 kl. 9:30-17:00

Under hösten och våren deltar gruppen i 6 temakvällar.

Plats: Västerlövsta församlingshem

Dagridläger 13-18 juni

Konfirmation 19 juni i Västerlövsta kyrka

Obs minst 8 konfirmander för att det ska bli en grupp.

Avgift 1500:- för ridningen

Nyhet
ridkonfirmandgrupp!

Har du frågor?

Kontakta pastorexpeditionen 0224-34190, Tomas Anderman 0224-34173, 018-32 60 54,

e-post Kristina.k.andersson@svenskakyrkan.se, tomas.lindberg@svenskakyrkan.se eller vill du sms:a? 070-693 08 83

www.svenskakyrkan.se/vasterlovsta

Tillbakablick

Foto: Margareta Temnéus

Familjesan till Vallby friluftsmuseum i Västerås och lekparken i Sala

Fyra välbesökta "hemliga resor" har genomförts även denna sommar. Målen har varit Kolbäck, Sävja, Skokloster (bilden) och Aspnäs. Alla kyrkor har olika karaktär men i alla har vi blivit lika varmt mottagna av präster, diakoner och frivilligarbetare. Vid Sävja besökte vi först Carl von Linnés gård där Tomas Anderman informerade och i Aspnäs lyssnade vi på en konsert. Text: Margit Grahn.

Allsångskväll i Västerlövsta Hembygdsgård

Grillfest i sommarträdgår'n vid Gula Villan i Heby

Familjedag på Aspnäs

”När helgen kommer ska helst inte ett enda grässtrå ligga fel

”Sax-Bertil” och ”Kyrk-Kalle” håller kyrkogården i toppskick!

Bertil Johansson från Saxgården i Enåker är inne på sin tredje mandatperiod som kyrkogårdsansvarig för Enåkers kyrkogård, ansvaret innebär främst godkännande av nya gravstenar men också en regelbunden kontroll av kyrkogårdens skötsel, diskussion om gravplatser och växter samt inköp av nya verktyg.

– Det är ju en mycket lätt uppgift i och med att Kalle sköter allt exemplariskt, men ibland samråder vi om vissa frågor, säger Bertil. Bertil är även ordinarie ledamot i Enåkers kyrkoråd och liksom dottern Emma och hustrun Gun-Britt mycket aktiv i församlingens arbete.

Kalle som bor granne med kyrkan har jobbat på kyrkogården sedan 1964 och har hunnit befästa sina rutiner ordentligt.

– Jag har satt upp vissa tidsmål som jag försöker hålla under året, under vintertid fokuserar jag på lokalvård och fastighetsunderhåll, vårkrattningen och vårplaneringen ska vara gjord innan sista april, sommarplaneringen och vissa klippningar ska göras färdigt till midsommarhelgen och höstlövkrattningen ska vara färdig till allhelgonahelgen. Varje veckas arbete lägger jag upp med målet att det ska vara perfekt till helgen, helst ska inte ett enda grässtrå ligga fel och behöver jag vara uppe halva natten och greja så är jag det, säger Kalle.

Värre arbetsmyra får man leta efter, inte en enda sjukdag eller övertidstimme sedan första arbetsdagen, men finns det inga nackdelar med jobbet?

– Visst kan det vara svårt att vara privat och jag säger inte att det är det bästa jobbet för alla, men för mig är det helt perfekt, det har blivit en livsstil - ungefär som att vara bonde, då är man ju aldrig ledig, menar Kalle som stortrivs med sitt arbete och att vara ”Kyrk-Kalle” med hela Enåker.

– Det bästa är att det är ett så pass omväxlande arbete och alla människor jag får träffa ute på kyrkogården. Friheten i och med att jag får lägga upp arbetet efter eget huvud är mycket värt, huvudsaken är att det som ska göras blir gjort.

Elin Johansson

Hela människan
SOCIALT ARBETE PÅ KRISTEN GRUND

Gula Villan second hand och café

Storgatan 7, 744 32 Heby

öppettider:

torsdag o fredag 10.00–15.00 lördag 11.00–14.00

Martinells second hand och café

Industrivägen 15, 744 31 Heby

öppettider:

tisdag – fredag 11.00–18.00 lördag 11.00–14.00

Saker som du vill skänka lämnas in på Martinells

VÄLKOMNA

Blivande prästen Nicole har övat i vårt pastorat under sommaren

I sommar har jag fått möjlighet att arbeta som gudstjänstbiträde under två helger i juli och augusti, i både Enåker, Huddunge och Västerlövsta.

Jag studerar just nu till präst vid Göteborgs Universitet och det har varit väldigt lärorikt och spännande för mig som är van vid storstadsförsamlingar att få arbeta i ett mindre pastorat, och dessutom på orter som jag vistats på sedan jag var liten. Jag har nämligen spenderat nästan alla lov som jag kan minnas hos min mormor i Huddunge, och min gammelmormor kom ifrån Rödmossa i Enåker.

Jag är väldigt glad över alla fina möten som jag fått uppleva med Er församlingsbor under mina veckor här och det har varit roligt för mig att få se hur mycket personligare allting kan vara i mindre församlingar!

Det har också varit en utmaning att få arbeta i församlingar vars seder och bruk skiljer sig från vad jag är van vid och jag vill tacka alla som visat mig hur Ni brukar göra. Det har jag lärt mig mycket på och jag har tack vare Er som jag mött under mina veckor i pastoratet en hel del nya erfarenheter att ta med mig hem till Göteborg igen. Jag önskar er alla en fortsatt fin höst! Guds frid.

Nicole Marinkova

Rekryteringen av ny kyrkoherde

I förra numret av Kyrkbacken uttryckte jag förhoppningen att vi skulle kunna presentera vår nya kyrkoherde i detta nummer. Så blev det inte. Kyrkonämnden beslutade den 1 juli att gå ut med ytterligare en annonsering i början av september.

Nu håller vi tummarna för att vi lyckas med rekryteringen och kan få den utlovade presentationen i julnumret av Kyrkbacken!

Gösta Persson
ordförande i
kyrkonämnden

Kontaktinformation

Pastorexpedition och kansli Kyrkogatan 3 A, Heby vasterlovsta.pastorat@svenskakyrkan.se Tel **0224-34190** Fax **0224-34192**

Telefon- och öppettid: tisdagar 10-12, 13-15 och torsdagar 10-12. Övrig kontorstid svarar vi och har öppet i mån av tid.

Elin Johansson elin.johansson@svenskakyrkan.se

Gudrun Hedlund vasterlovsta.pastorat@svenskakyrkan.se

Präster

Tomas Anderman, vik. kyrkoherde tomas.anderman@telia.com 0224-34173

Lena Gustavsson, komminister lena.l.gustafsson@svenskakyrkan.se 0224-34178

Diakon

Margareta Temnéus margareta.temneus@svenskakyrkan.se 0224-34391

Församlingspedagog

Tomas Lindberg (vik) tomas.lindberg@svenskakyrkan.se 0224-34174

070-693 08 83

Barn- och ungdoms verksamhet

Kristina Andersson kristina.k.andersson@svenskakyrkan.se 0224-316 15

Musiker

Åsa Olsson asa.olsson@svenskakyrkan.se 0224-343 11

Karin Burwick karin.burwick@svenskakyrkan.se 0224-343 92

Göran Lindal goran.lindal@heby.se 070-225 76 29

Hampus Johansson 076-770 74 30

Stina Röjerås stina.rojeras@svenskakyrkan.se

Husmor

Helene Jonsson helene.jonsson@svenskakyrkan.se 0224-310 39

Vaktmästare

Lars-Göran Sjöling (Västerlövsta) lars-goran.sjoling@svenskakyrkan.se 0224-341 82

Göran Svedberg (Västerlövsta) goran.svedberg@svenskakyrkan.se 0224-341 93

Kalle Andersson (Enåker) 0224-910 24

Maria Malmström (Huddunge) maria.malmstrom@svenskakyrkan.se 0224-961 75

Nils-Göran Gustavsson, fastighetsreparatör 0224-910 60

Församlingshem

Västerlövsta 0224-31039

Huddunge (även fax) 0224-96106

Enåker (även fax) 0224-91003

Förtroendevalda (ordförande)

Kyrkofullmäktige

Rickert Olzon rickert.olzon@sala.se 0224-31868

Kyrkoråd

David Olsson (Västerlövsta) adolsson@sheab.net 0224-340 69

Eva Wikström (Huddunge) eva.wikstrom@tele2.se 0224-961 44

Monica Psilander (Enåker) monica@psilander.se 0224-912 67

Kyrkonämnd

Gösta Persson hagalund@telia.com 0224-920 51

www.svenskakyrkan.se/vasterlovsta

HÖSTEN 2010

GUDSTJÄNSTSCHEMA

VÄSTERLÖVSTA

Öppet varje dag 08-17

HUDDUNGE

Kontakta vaktmästare
för öppettider

ENÅKER

Öppet varje dag
maj-okt 08-18

SEP	19	16:e sönd eft trefaldighet <i>Döden och livet</i>	18.00 Mässa	16.00 Gudstjänst	11.00 Mässa	
	26	17:e sönd eft trefaldighet <i>Rik inför Gud</i>	11.00 Gudstjänst	18.00 Mässa	16.00 Gudstjänst	
OKT	3	Den helige Mikael's dag <i>Änglarna</i>	18.00 Mässa	11.00 Familjegudstjänst	16.00 Familjegudstjänst	
	10	Tacksägelsedagen <i>Lovsång</i>	11.00 Skörde- och Familjegudstjänst	11.00 Skördegudstjänst	16.00 Skördegudstjänst	
	17	20:e sönd eft trefaldighet <i>Att leva tillsammans</i>	18.00 Mässa	16.00 Mässa	11.00 Mässa	
	23		09.00 Andakt			
	24	21:a sönd eft trefaldighet <i>Samhällsansvar</i>		18.00 Konsert Hela Världen		
NOV	31	22:a sönd eft trefaldighet <i>Frälsningen</i>	11.00 Gudstjänst	11.00 Gudstjänst	18.00 Gudstjänst	
	6	Alla helgons dag <i>Helgonen</i>	18.00 Minnesgudstjänst	19.00 Minnesgudstjänst	16.00 Minnesgudstjänst	
	7	Sönd eft alla helgons dag <i>Vårt evighetshopp</i>	11.00 Högmässa		18.00 Församlingsafton	
	14	Sönd före Domsöndagen <i>Vaksamhet och väntan</i>	18.00 Musikgudstjänst	18.00 Irländsk mässa	11.00 Mässa	
	21	Domsöndagen <i>Kristi återkomst</i>	11.00 Mässa	16.00 Gudstjänst	18.00 Gudstjänst	
	28	1:a advent <i>Ett nådens år</i>	11.00 Adventsgudstjänst	18.00 Adventsgudstjänst	16.00 Adventsgudstjänst	
	DEC	5	2:a advent <i>Guds rike är nära</i>	11.00 Mässa	19.00 Gudstjänst i Missionskyrkan	19.00 Sammanlyst till Huddunge
		12	3:e advent <i>Bana väg för Herren</i>	11.00 Familjegudstjänst Lucia	18.00 Familjegudstjänst Lucia	16.00 Familjegudstjänst Lucia

OBS! Med reservation för ändringar!

För mer information läs Flygbladet och kyrkdagsannonserna i Sala Allehanda samt hemsida www.svenskakyrkan.se/vasterlovsta

Du vet väl om...

att du har möjlighet att få hjälp med kyrktaxi till
Gudstjänster och aktiviteter som vi ordnar?
Ring Västupplands taxi, 0224-30275.